

Berättelse, beskrivning, auktoritet

ALF ARVIDSSON är professor i etnologi vid institutionen för kultur- och medievetenskaper, Umeå universitet. Hans forskning är främst inriktad mot musik och folkligt berättande. År 2011 utkom *Jazzens väg* inom svenskt musikliv.

en måndagkväll i november 2013, i en by utmed Vindelälvens dalgång. I skolans kafeteria har ett nittiotal personer, de flesta pensionärer, samlats till något utannonserat som en berättarkväll. Inför kulturhuvudstadsåret i Umeå 2014 har ett projekt startats för att skapa en musik- och berättarföreställning om flottningen i Vindelälven, och kvällens evenemang är ett av flera liknande arrangerade för att *samla berättelser*. Det är alltså besökarna som förväntas komma med sina berättelser och vara auktoriteter – och det är på dem ansvaret ligger för att kvällen ska bli lyckad.

I denna artikel vill jag använda denna berättarkväll för att belysa tre olika fenomen. För det första vill jag diskutera i vilken mån vanliga modeller för analys av narrativer är tillämpliga på olika texter som produceras under benämningarna ”berättelse” och ”berättande”. För det andra vill jag diskutera vilka språkliga strategier som används av de som tar till orda, för att placera sina utsagor inom den ram som evenemanget utgör.

Slutligen vill jag med detta exempel ge ett empiriskt bidrag till studiet av uppsvinget för offentligt muntligt berättande som bland annat kanaliseras genom den/de berättarrörelse/r som sedan cirka 25 år är etablerade i Sverige och som har olika motsvarigheter i många andra länder.¹ I motsats till de studier som främst behandlar professionella och semi-professionella berättare uppmärksammar jag här istället ett evenemang där allmänheten inbjudits ta till orda.

Ett vanligt synsätt i studier av berättelser är att tillämpa någon modell som lägger ett tidsförlopp på text och/eller representerade händelser (Labov 1972; Brémond 1970; Dolby 1989; Todorov 1977), olika varianter på Aristoteles tredelning början, förlopp, avslutning. Men ofta så passar inte texterna till modellen (eller, mo-

dellen blir så vag att alla texter kan passa in). Dessutom så används begreppet inte alltid med utgångspunkt i texternas form. Ofta är det istället när någon tar ansvar för talandet i en situation, till exempel en intervju eller ett offentligt möte, avbryter det jämlika replikskiftet för att själv göra längre uttalanden med någon form av auktoritet som begreppet *berättelse* används. Texten är en produkt av den sociala akten *berättande*, och det är detta faktum som gör att texten identifieras som en berättelse snarare än dess interna uppbyggnad. Med sociolingvistikens och folkloristikens performans-begrepp (Bauman 1977, 2012) blir det tydligare vad som får forskare att spontant etikettera forskningsmaterial som "berättelser" eller på engelska "narratives". Här tänker jag bland annat på kriterierna *att signalera att man vill ta talutrymme* och *ta ansvar för att föra situationen*.

Med betoning på framförandet som handling eller process blir det också tydligare att förstå varför begreppet berättande används även för texter som främst är *beskrivande*. Om någon uttalar sig med syfte att karaktärisera en person, en plats, en tid, en stämning, och lyckas skapa auktoritet för sitt framförande, så har något viktigt i lekmanaförståelsen av "berättelse" uppnåtts.

I det följande analyserar jag ett offentligt evenemang som var iscensatt med den uttalade ambitionen att initiera berättande. Med andra ord studerar jag vad människor gör när de har för avsikt att berätta. Samtidigt låg fokus inte på händelseförlopp och avrundade berättelser, utan på ett mer generellt beskrivande plan, "berätta om flottningen". Genom att det inte var bestämt på förhand vem som skulle berätta, utan byggde på allmänhetens/publikens spontana medverkan, blir

det också möjligt att studera hur rätten att uttala sig hävdades och hur innehållet förhandlades i en kollektiv process.

FLÖDET UNDER EN BERÄTTARKVÄLL

Den inramning för kvällen som redan skapats genom rubricering och utannonsering upprepas och understryks när programledarna Carina och Ingemar inleder med att presentera tankarna bakom kvällen och projektet. Efter deras inledning låter de den förste talaren, Rune, komma till tals.² På en uppmaning att komma fram och rikta sig mot publiken ställer han sig bredvid programledarna. (Under kvällen kommer de flesta att ställa sig upp, men stå kvar vid sina sittplatser – särskilt de som sitter långt från den imaginära scenen.) Han börjar med att presentera sig och etablera sin förankring på platsen, och motivera varför han tagit till orda.

Jag heter Rune och jag är ganska bekant för många här. I alla fall så är det så här att – flottning och flottning. Jag kan säga att jag har haft turen att komma från en flottarsläkt, där både farfar, pappa och jag fick vara med på [flottningen].

Den amerikanska folkloristen Amy Shuman (1986, 2005) har understrukt betydelsen av *entitlement*, ungefär "berättigande", för att förstå hur berättande fungerar som social handling. Vem har rätt att uttala sig om något i det offentliga rummet?³ Här ger Rune auktoritet till sitt framförande genom att hävda både sin egen erfarenhet och familjetillhörigheten som garanti för sakinnehållet, och publikens personliga kännedom om honom som garant för hans generella trovärdighet som talare. Sedan sätter han upp ramarna

för sitt inlägg (och i viss mån för hela kvällen genom att hans inlägg blir den första berättelse följande talare får relatera till):

Då man pratar flottning, då kan man prata flottning på många sätt. Flottning, det förknippar jag alltid med långflottning.

”Långflottning” står för flottning långa sträckor i vattensystemets huvudfåra; när det gäller Vindelälven betyder det från Sorsele och ned till sammanflödet med Umeälven, en sträcka på cirka 30 mil. Rune tar genast upp båtlaget på tre personer med en funktionell arbetsfördelning som den grundläggande sociala enheten, och hur de arbetade gemensamt. Sedan, efter denna generella inledning, specificerar han att han ska återberätta vad hans farfar berättade om flottningen på 1890-talet och uttrycker sig så exakt som ”1893”, men kommer att växla mellan generella utsagor, farfaderns generella utsagor och specifika flottningssäsonger. Han fortsätter med att tala om arbetsskiftens längd, mathållning och måltider. Därefter berättar han om hur flottarna från byarna i Vännäsbytrakten och uppströms älven efter kallelse tidigt på våren vandrade uppför älvstränderna till Sorsele för att finnas på plats när islossningen satte in och timret skulle sätta igång att flyta nedströms. Det gör han genom att beskriva ”en vår”, som vi då antagligen ska identifiera med 1893, då de som vanligt gav sig iväg men det blev extra lång väntan i Sorsele. Denna specifika tidfästning blir då en ramberättelse som möjliggör en mängd utvecklingar: olika beskaffenhet hos snö/is att gå i, gängse skodon, bostad och kredit under väntan.

Sedan flyttar han fokus för sin framställning till en generell nivå, och gör bil-

den mer komplex genom att introducera en ny kategori av flottningsarbetare.

Sen kan man vara flottare på många sätt. Det här var ju långflottare. Det är ju en kategori. Då man kom ner till Lycksele och dom här trakterna neröver, då finns det nånting som heter uthållare.

Uthållare hade att bevaka stränder på älven och tillflöden och se till att det lokala timret hölls på plats, utan att flyta ut i vattendraget eller fara upp på land, så det kunde anslutas när långflottarna kom. Här bygger Rune på sin berättarauktoritet genom att avsluta med ett självupplevt exempel:

Jag vet, pappa min, vi hade uthållning på ett ställe, i, ovanför... selet –

Det var evigt kapande fram och tillbaks, för att man visste inte, *vilken* vecka, och *när*, kommer flottningen.

Beroende på regn och torka, regn och torka. Och då vart det så här, då gick man ju och väntade på flottningen. Flottarna kommer, då var det ett *måste* att, dom måste komma, så att inte vi fick jobba ihjäl oss.

Han avslutar med ett definitivt konstaterande:

Så var det med flottningen och uthållningen.

Jag tror att jag har mer att berätta sedan, men just det här, det var (ohörbart).

”Så var det med...” har en formelkaraktär som signalerar att detta var avslutningen på en genomtänkt framställning – ”Runes berättelse om långflottningen”?

Nästa talare står kvar vid sin stol, presenterar sig – ”jag tror de flesta känner igen mig” och förankrar också han sin auktoritet med far och farfar. Men han inskränker sin sakkunskap till att endast bygga på ett års egen erfarenhet.

[J]ag tyckte det var roligt att pröva en sommar.

Och det var 1955. Och många minns det då, vilken sommar det var då, det var så torrt.

Då var jag på en motorbåt uppe vid Spölandsmagasinet.

Efter att ha nämnt vilka som var arbetskamrater och deras sysslor, och något om chefen, kommer koncentrerat skildringen av arbetet.

Så vi var ju där och drog ut timmer från magasinet, och vi fick lov att anlita en bandtraktor som körde upp fåror från stränderna, fick man ju då hålla ut och rulla ned timret och så få in det i fåran.

Och det där gick ju, vi fick ju tomt till slut, och sen så for det iväg utför älven, och vi hann ner till Sörforsbron.

Då vart det så kallt så att det frös så mycket is så vi vart förbjuden till att fortsätta, så vi kom aldrig till sjön [havet].

Men det var en väldigt minnesrik sommar. Tack för mej.

Efter några frågor och svar om när flottningen upphörde tar Albin till orda och sätter in flottningens upphörande i ett annat sammanhang, där det historiska samtalsämnet plötsligt blir nutidsrelevant och visar på maktförhållanden som har verkan idag.

För oss som bodde upp efter Umeälven som så småningom blev totalreglerad, vi var inte alls glada när flottningen upphörde, därför att det betydde att – eller det var ju så här att när man byggde ut Umeälven, så lovade då exploatörerna att: Om vi får bygga ut hela Ume älvdalen i sin helhet så kommer ni för all framtid att vara förskonade från översvämningar. Och vi var ju tillräckligt gammal för att minnas 1938,⁴ hur det såg ut då, så dom flesta gick ju på det där då. Men jag kan säga att efter 1980. det har aldrig varit så mycket översvämningar i Umeälven som från den dan.

Han avslutar med att ge ärebetygelser till alla flottare och hävdar att de utförde

bragder, ” jag har en *stor* respekt för det och jag känner mig *stolt* över att ha sett dessa människor i aktion”. Rune hakar på med att dra sig till minnes ”dom där gamla kämparna som flottade längs Vindelälven”, och ger en rad koncentrerade personnotiser och anekdoter. När han nämner en flottarbas vid namn Selin, blir det avstamp för en lång berättelse. Med utgångspunkt i att det brukade ordnas dans när sladden, dvs. flottarna i slutet, kom till byarna nedströms, berättar han med flera dråpliga detaljer om ett tillfälle när en sådan dans urartade till byaslagsmål, tills Selin lyckades avstyra det.

Nästa talare Bengt signalerar att han vill komplettera framställningen så här långt: ”Jag skulle egentligen velat – jag tror jag gör det, jag vill kommentera det, jag tycker det blir fullständigare bild, [till det] som tidigare berättare” [sagt]. Han tar upp flera olika disparata ämnen: biflöden, fackliga avtal, introduktionen av gummistövlar och termosflaskor, skogsavverkning, barkning och torkning som steg före flottningen, och avslutar med att göra reklam för ett litet minnesmärke över flottningen som man gjort i ordning några kilometer uppströms.

Efter paus med fikaförsäljning fortsätter olika talare att avlösa varandra. Carina försöker att locka fram berättelser om kvinnors deltagande i och minnen av flottning. De kvinnor som tar till ordet, några efter visst trugande, har minnen, främst ur barnaperspektiv om spänningen inför flottarnas ankomst, och bekräftar intrycket av fest och dans. Någon har ett tidningsklipp med ett foto från 1908 och efterlyser upplysningar om personerna, en annan har ett häfte och läser upp notiser om löner för att exemplifiera innehållet. Bengt återkommer med ett förtydligande till sitt inlägg före paus, och påminner om

att det också funnits en betydande flottning av tjärtunnor. Rune får ordet och ger en välstrukturerad skildring av tjärflottning, som han inledningsvis förankrar i behovet av tjära i 1800-talets skeppsbyggeri i Umeå och nedöver kusten. Därefter bygger han en framställning som börjar vid tjärdalarna, tar upp hur tunnorna fogades samman till en flotte, vilka forsar som var för strida, fram till leverans till uppköpare, med beskrivning av utprovningsen av tjärans kvalitet. Nästa talare återanknyter genom att påpeka behovet av tjärade rep i timmerflottningen, och fyller på med en detalj om hur regleringen av Umeälven skapade problem i flottningen, med timmer som fick ligga länge.

För att då fånga dom virket i Fällforsen, släppte inte iväg det. utan vi fick hela dämningssområdet ända upp till Kolksele fullt av virke. Halva sommarn. Det gick inte att ta sig över med båt eller nänting. Och så då när timret låg långa tiderna under vattnet, då börja det på att lukta i dom också.

Andra fortsätter att komplettera med detaljer, som att gamla stockar som förlorat sin bark var hala att gå på. Flera återkommer till timmerbrötarna, både som en fascinerande bild, när det gick att gå tvärs över älven på stockar, och som ett problem i arbetet för flottarna. Den som blir den siste talaren låter timmerbröten bli en sammanfattande symbol för hur flottningen och flottarna ska kommas ihåg – och ställer det hårda riskfyllda arbetet i relation till den ekonomiska ramen där den enes utsatthet skapade den andres vinst.

Jag tycker att det här ska, ska, ägna en liten tanke åt dessa människor som arbeta på de där flottningshistorierna, och tänk på att ställ sig på en bröt där det kanske finns det tiotusen stockar. Och så högvatten. Och så ska du

spränga sönder det där och få det att fara. Det hände ju att *gubbarna* for. Det var inte bara en, utan det var nog bra många. Så jag tycker vi ska ta en stilla tanke åt vilka verkliga bravader dessa människor gjorde. För det var ju många... *breda gossar* som tjänade pengar på det.

ATT BERÄTTA FLOTTNING

I likhet med Charles Briggs exempel hur talande, behärskning av genrer och tolkning av texter skapar maktpositioner på offentliga möten i en by i New Mexico (Briggs 1988; se även Schneider 2002, kapitel 6), är det berättandet som skapar dynamik åt kvällens förlopp. Även om den kollektiva endräkten här står i centrum, det är ingen intern politisk fråga som ska avgöras, så finns en vilja att vara delaktig och påverka slutresultatet som driver kvällen framåt. Olika personer tar till orda, främst för att komplettera varandra, fördjupa och förtydliga, föreslå tolkningar och förstälseramar, undantagsvis hävda motsatta budskap.

Det finns två modaliteter, två sätt att uttrycka sig, som genomsyrar vad som sägs under kvällen. Dels finns det kollektiva berättandet av flottningen. Evenemanget är utannonserat som berättar-afton, och alla som tar till ordet håller sig till ämnet. Förutom att publiken berättar för varandra och för kvällens programledare finns också förutsättningen att det som berättas ska återberättas i ett annat sammanhang, för en annan publik med mindre förväntade förkunskaper. Här kan vi betrakta hela kvällen som uppbygget av en *hyperberättelse*.⁵ De enskilda framträdandena är inte enbart personliga minnen om flottning, utan framförs och formuleras som delar i en större skildring av flottningsepoken. Här blir då de olika talarnas sätt att presentera sin bakgrund verktyg

för att skapa auktoritet till de egna utsagorna.

Det finns också en dimension som slås an av inledarna Carina och Ingemar i deras inledande inramning och som aktualiseras i deras kommentarer och mellan-snack för att initiera mer berättande och i deras avslutning av kvällen, som också några av talarna direkt aktualiserar. Det är dimensionen av *metakommunikation*, fortlöpande kommentarer om berättandets form och innehåll som både tjänar till att rikta publikens uppmärksamhet i önskad riktning och att styra det fortsatta förloppet (se Babcock 1977).⁶ Framför allt är detta tydligt som svar på frågan *Om man skulle berätta om flottningen, vad skulle då vara relevant att ta upp?* Flera talare markerar en medvetenhet på detta plan, genom att föreslå ämnen (som i vissa fall andra tog upp) och direkt säga:

Men jag misstänker att det finns flera äldre personer i den här församlingen som kan en hel del om tjärtunnsflottningen.

Om ni vill ta upp benämningar...

Jag saknar översta, huvuddelen av Umeälven.

Andra är inte lika uttalade men bidrar performativt, genom att ta till orda under kvällen, till att besvara frågan om hur flottningen ska berättas. Bengts inlägg som avslutar första delen av kvällen är långt och rapsodiskt, den inre koherensen i hans inlägg är svår att urskilja om det inte vore för att han inleder med att betona att han vill komplettera vad som tidigare blivit sagt.

ÄR DETTA BERÄTTELSE?

I berättandet under denna kväll finns sammantaget ingen överordnad tempora-

litetsdimension som bestämmer strukturen. Den som vill leta efter narratologi-modellernas förloppsmönster kan möjligen haka fast sig i "från inland till kust" som ett bestämt förlopp i tiden, men det är samtidigt ett cykliskt förlopp som upprepas år efter år. Det finns insprängda berättelser med en tydlig konventionell narrativ struktur och tydliga markeringar av inledning och avslutande poäng, men de är inbäddade i hela kvällens samtalskontext. Det är inte historier med fristående underhållningsvärde som är huvudpunkten för kvällen; de fogas in i det kollektiva samtalet.

Dessutom, vad som också karaktäriserar de olika inläggen, är att de konstruerar ett särskilt tidrum, kallat "flottningsepooken". Med William Labovs begrepp (i modellen abstract, setting, complicating action, evaluation, result/resolution, coda) är det en särskild "setting" som här får dominera berättandet (Labov 1972). Det händelseförlopp som i så fall konstituerar berättelsen är huvudsakligen underförstått: *förr* fanns flottningen, mellan *förr* och berättarsituationens *nu* har flottningen försvunnit. Med Mieke Bals kategorisering av *narrativa element* (Bal 1988:3 ff) har berättandet tyngdpunkt vid tid och rum, kanske också aktörer. Händelser som driver berättelsen framåt är inte lika närvarande men finns antydda. Nedläggningen av flottningen är den definitiva händelsen, men också fackliga avtal, orsaker till att flottningen uppstod, tekniska innovationer som förändrade vardagen. Berättandet av "hur det var förr" implicerar händelseförlopp, men förändringen är inte så mycket i fokus för berättandet som just ett annat tidrums *annorlundahet*. Komplikationen och upplösningen enligt Labovs modell finns redan etablerade i den inramning berättarkväl-

len ställt upp: komplikationen var nedläggningen av flottningen, och upplösningen består i att flottningen som social praxis och de personligheter, kompetenser och kulturmiljöer som hängde samman med den inte längre är närvarande. Denna del av berättelsen om flottningen behöver inte uttalas.

VEM BERÄTTAR OCH VARFÖR?

I den mångsidiga rörelse för muntligt berättande som nu är verksam finns en argumentationslinje som framhåller en folkligt/demokratisk karaktär, där *de som själva varit med, den lilla människan, lokala krafter* får talutrymme med användning av sina egna genrer. Här kan berättarkvällar som denna inordnas i en linje från Gräv där du står-rörelsen, 1980-talets arbetarspel, studiecirklar i självbiografiskt skrivande m m. *Lokal kunskap, historia underifrån* och *motstånd* har blivit begrepp som inordnar ett folkligt berättande i en större samhällsstruktur. Här är det dock viktigt att ta fasta på Webber & Mullens varning för att reducera ett folkligt berättande till konkretiseringar av övergripande samhällsmodeller: "However useful they may sometimes be to maintain a sense of community, grand narratives inevitably obscure the complex voices and faces of individual people" (2011:226). Det lokala och individuella kan ha sin främsta relevans just lokalt och individuellt. Under denna berättarkväll finns både en ambition att rekonstruera och manifesteras inordning i ett "grand narrative" genom att skapa underlag för att berätta för omvärlden om flottningen som en del av samhällets tidigare produktionsorganisation, men också att individuellt positionera sig, familjen och släkten inom lokala sammanhang

med egna erfarenheter och historiska kunskaper som argument. I det sammanhanget blir frågan om vilka erfarenheter och vilka egenskaper, och vilka personer och grupper som ska lyftas fram både en fråga om vad som ska representera utåt och vad de säger om relationer och positioner inom gruppen.

Syftet med kvällen var främst att skapa en kollektiv berättelse om en historisk period, men nuets maktrelationer och livsvillkor bryter igenom och påverkar vad som är möjligt, intressant, och att ta upp – både som kommentarer till nuet och som konstraster till nuet. Hänvisningarna till vad utbyggnaden av Umeälven betyder idag kollapsar berättelsens då med berättarsituationens nu, och skapar tydliga positioner inom maktrelationer på ett övergripande samhällsplan. Mer underliggande finns också teman som kroppsarbete, orättvisor, könskontrakt, ålder, som gör berättelserna möjliga och meningsfulla att berätta i nuet (jämför Amy Shumans begrepp "tellability"), både med referens till samhället i stort och på lokal nivå. Här blir då sättet att underbygga auktoritet för sina uttalanden nycklar till analys.

NOTER

¹ En journalistiskt upplagd provkarta från Sverige finns i Hostetter & Rehnman 2002. För professionella rörelser i andra länder, se bland andra Görög-Karady 1990, Sobol 1999, Wilson 2006, MacDonald 2006, Andersen 2011, Meier 2013.

² Jag har givit talarna pseudonymer.

³ Se också Palmenfelt 2010 om vem som är berättigad att framföra berättelser i spannet individuella – kollektiva erfarenheter.

⁴ Detta är inträffade stora översvämningar i både Ume- och Vindelälven, vilket hållits i minne både genom spektakulära foton av roddbåtar i central bebyggelse som återgivits i lokala kalendrar, och genom de nya översvämningar som uppstod i

samband med värfloerna 1993 och 1995 där kraftverksbolagen fick stor kritik för att inte ha kontroll över vattenmängden i dammarna.

⁵ Här syftar jag på en struktur som inbegriper flera berättelser och berättelsefragment, utan att för den skull tillskriva begreppet den samhällsordnande status som ”grand narrative” associeras med. *Hypernarrative* används på detta sätt inom digitala studier, analogt med hypertext. Se även not 6.

⁶ Babcock (1977) använder *metanarrative* för att beteckna kommentarer om berättelsers form och innehåll, men denna term används av många för ”ramberättelser” eller på samma sätt som jag här använder hyperberättelse – alltså utan uttalad medveten reflektion, vilket förleden *meta-* annars signalerar.

REFERENSER

- Andersen, Lene, 2011. “Contemporary storytellers and traditional folk narratives in Denmark”, i *Fabula*, vol. 52, issue 1, s. 43–57.
- Babcock, Barbara A, 1977. “The story in the story: Metanarration in folk narrative”, i Bauman, Richard, *Verbal Art as Performance*, s. 61–79.
- Bal, Mieke, 1988. *Narratology: Introduction to the Theory of Narrative*. University of Toronto Press.
- Bauman, Richard, 1977. *Verbal art as Performance*. Rowley, Mass.: Newbury House.
- Bauman, Richard, 2012. “Performance”, i Bendix, Regina & Hasan-Rokem, Galit (eds.), *A Companion to Folklore*. Wiley-Blackwell, s. 94–118.
- Brémond, Claude, 1970. “Morphology of the French folktale”, i *Semiotica*, s. 247–276.
- Briggs, Charles L., 1988. *Competence in Performance: The Creativity of Tradition in Mexican Verbal Art*. Philadelphia.
- Dolby, Sandra K., 1989. *Literary Folkloristics and the Personal Narrative*. Bloomington: Indiana University Press.
- Görög-Karady, Veronika, 1990. “The new professional storyteller in France”, i Röhrich, Lütz & Wienker-Piepho, Sabine (eds.), *Storytelling in Contemporary Societies*. Tübingen: Gunter Narr, s. 173–184.
- Hostetter, Jenny & Rehnman, Mats, 2002. *Berättelsens röst*. Stockholm: W&W.
- Labov, William, 1972. “The transformation of experience in narrative syntax”, i *Language in the Inner City: Studies in the Black English Vernacular*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, s. 354–396.
- MacDonald, Margaret Read, 2006. *Ten Traditional Tellers*. Urbana/Chicago: University of Illinois Press.
- Meier, Moon, 2013. “You should say such things that mobile phones will fall: Storytelling as a personal contact between teller and listener”, i Asplund Ingemark, Camilla (ed.), *Therapeutic Uses of Storytelling: An Interdisciplinary Approach to Narration as Therapy*. Lund: Nordic Academic Press, s. 63–71.
- Palmenfelt, Ulf, 2010. “Narrating cultural heritage”, i *Journal of Ethnology and Folkloristics*, vol. 4, nr 1, s. 63–73.
- Schneider, William, 2002. ... *So they Understand: Cultural Issues in Oral History*. Logan: Utah State University Press.
- Shuman, Amy, 1986. *Storytelling Rights: The Uses of Oral and Written Texts by Urban Adolescents*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Shuman, Amy, 2005. *Other Peoples' Stories: Entitlement Claims and the Critique of Empathy*. Urbana: University of Illinois Press.
- Sobol, Joseph D., 1999. *The Storytellers' Journey: An American Revival*. Urbana: University of Illinois Press.
- Todorov, Tzvetan, 1977. *The Poetics of Prose*. Ithaca: Cornell University Press.
- Webber, Sabra J. & Patrick B. Mullen, 2011. “Breakthrough into comparison: ‘Moving’ stories, local history, and the narrative turn”, i *Journal of Folklore Research* (48):3, s. 213–247.
- Wilson, Michael, 2006: *Storytelling and Theatre: Contemporary Storytellers and their Art*. New York: Palgrave Macmillan.

SUMMARY

Narrative, Description, Authority
(Berättelse, beskrivning, auktoritet)

This article analyses the flow of speeches during a ”storytelling evening” in a northern Sweden village, where people had been invited to tell stories about the times and the work when timber and tarbarrels were floated down the river. Focus is on how speakers claim authority and entitlement to have something to say, and how a large-scale hyper-narrative of “the floating epoch” is negotiated.

Discussed in William Labov's terms, although the result tends to give a general description without a clear narrative structure, there is a narrative closure implicit in the theme of the evening: when the floating work ended, the social life described also ended. Furthermore, the relevance of the storytelling is not only to find in the pride of the local history, but also in giving opportunity to comment on the contemporary situation where the hydro-

electric power plant regulates the river and affects the landscape and living conditions.

Keywords: storytelling events, narrativity, narrative entitlement, timber floating.

Alf Arvidsson, Professor in Ethnology, Department of Culture and Media Studies, Umeå University, Umeå, Sweden.